

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Annou Tajdusovou ve věci

žalobkyně: **Bud'veselová a partneři - insolvenční správce, v.o.s.**, IČO 24847381
sídlem Svobodova 138/5, Vyšehrad, 128 00 Praha 2
zastoupená advokátem Mgr. Ivem Menšíkem
sídlem Svobodova 138/5, 128 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Radim V.**, narozený xxx
bytem xxx

o ručení člena statutárního orgánu obchodní korporace

takto:

- I. Žaloba, aby soud určil, že žalovaný je ručitelem společnosti CanVelo s.r.o., IČO 25382497, sídlem Olšanská 55/5, Žižkov, 130 00 Praha 3, za splnění jejích povinností, se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobním návrhem ze dne 21. 7. 2020, doručeným Okresnímu soudu v Opavě dne 21. 7. 2020, se žalobkyně jakožto insolvenční správce společnosti CanVelo s.r.o., IČO 25382497, sídlem Olšanská 55/5, Žižkov, 130 00 Praha 3 (dále jen „společnost“), domáhala založení ručitelského vztahu mezi žalovaným a touto společností v rozsahu (veškerých) jejích povinností. Důvodnost podaného návrhu spatřovala v tom, že žalovaný jakožto jednatel společnosti nejednal nejméně od srpna 2018 s péčí řádného hospodáře, ačkoliv mohl a měl vědět, že se společnost nacházela ve stavu hrozícího úpadku, a neučinil vše potřebné a rozumně předpokládatelné za účelem odvrácení úpadku. Usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. KSOS 25 INS 9215/2019-A-11 ze dne 31. 7. 2019 byl osvědčen úpadek společnosti a prohlášen konkurs.

Jednání žalovaného, které žalobkyně označila jako jednání porušující péči řádného hospodáře, přitom spočívalo ve vyplacení finančních prostředků sám sobě na úhradu zápůjček, které žalovaný společnosti v minulosti poskytl. Uvedla, že žalovaný takto činil v době nepříznivé finanční situace společnosti, přestože musel vědět, že úhradou svých pohledávek zapříčiní úpadkový stav společnosti, přičemž sám sebe zvýhodní na úkor ostatních věřitelů společnosti, respektive zkrátí jejich uspokojení.

2. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 14. 9. 2020 soudu sdělil, že s tvrzeným porušením požadavku péče řádného hospodáře nesouhlasí. Na sklonku svého působení ve funkci jednatele společnosti, jež mu zanikla dne 10. 6. 2019, naopak dle svého přesvědčení činil vše nezbytné, aby tehdy probíhající projekt – centrála s názvem „Design kavárna v Ostravě – Porubě“ byl bezpečně zafinancován a následně doveden do zdárného konce. Pro tyto účely měl iniciovat řadu obchodních jednání jak s potenciálními zhotoviteli projektu, tak i poskytovateli úvěru či investory. Po neúspěších těchto jednání pak žalovaný v červnu 2019 přistoupil k prodeji 90% podílu ve společnosti, k němuž mělo dojít ve prospěch společnosti INVEST COMPANY LLC. V téže době pak předal majetek a účetnictví společnosti CanVelo s.r.o. novému jednatelem – Lubomíru R.
3. Na vyjádření žalovaného k žalobě reagovala žalobkyně dalším vyjádřením ze dne 16. 10. 2020 tak, že zopakovala svá dřívější tvrzení a tyto vztáhla na skutečnosti uvedené žalovaným. Dle ní sám žalovaný přiznal, že v rozhodné době, plně si vědom úpadkové situace společnosti, konzultoval možnost podání insolvenčního návrhu s osobou vykonávající advokátní praxi. Podobně odsoudila též prodej podílu žalovaného zahraniční investorce, v němž spatřovala toliko úsilí směřující ke zbavení se nefungující společnosti, jejímž jednatelem je osoba figurující jako statutární orgán u téměř stovky subjektů zapsaných v obchodním rejstříku, z nichž osm bylo ke dni podání vyjádření v insolvenční.
4. Okresní soud v Opavě následně usoudil, že není k projednání a rozhodnutí věci věcně příslušný, pročež předložil věc nadřízenému soudu k rozhodnutí. Vrchní soud v Olomouci nato usnesením ze dne 2. 3. 2021 č. j. Ncp 39/2021-30 rozhodl, že k projednání a rozhodnutí předmětné věci jsou dle ust. § 9 odst. 2 písm. p) o.s.ř. příslušné krajské soudy. Věc tak byla postoupena Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.
5. Krajský soud v Ostravě dále vyzval žalobkyni k doplnění rozhodných skutkových tvrzení a označení důkazů. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 20. 12. 2021 mimo jiné vylíčila, že celková úpadková situace společnosti vyplývá z veřejně dostupných údajů uvedených v insolvenčním rejstříku. Současně soudu předložila seznam pohledávek věřitelů přihlášených do probíhajícího insolvenčního řízení dlužníka – společnosti CanVelo s.r.o., z nichž vyplývá, že dlužník se ocitl v úpadku nejpozději dne 21. 4. 2019, neboť v tento den již byly více než 3 měsíce po splatnosti pohledávky věřitelů BLAŽEK PROJEKT s.r.o. a Finančního úřadu pro hlavní město Prahu. Žalobkyně je přesvědčena, že právě v této době se měl žalovaný dopustit porušení požadavku péče řádného hospodáře, neboť všechny známé přihlášené pohledávky společnosti do úpadku vznikly za jeho působení v roli jednatele společnosti.
6. U jednání konaného dne 21. 4. 2022 zástupce žalobkyně uvedl, že se domáhá ručení za dobu, kdy v ust. § 68 z.o.k., ve znění účinném do 31. 12. 2020, bylo výslovně uvedeno, že insolvenční správce takovýto návrh podat může. Má za to, že je osobou aktivně legitimovanou k podání žalobního návrhu a jedná na pokyn věřitelského výboru, neboť jako insolvenční správkyně je ze zákona povinna činit veškeré kroky směřující k co největšímu možnému uspokojení věřitelů.
7. Ve vztahu k projednávanému žalobnímu návrhu setrval při jednání konaném dne 21. 4. 2022 na svých přesvědčeních i žalovaný, který nadále popíral jakákoliv tvrzení žalobkyně ohledně toho, že porušil povinnosti spojené s péčí řádného hospodáře.
8. Krajský soud v Ostravě následně věc rozsudkem ze dne 21. 4. 2022 č. j. 43 Cm 93/2021-53 rozhodl tak, že žalobce jako insolvenční správce není aktivně legitimován k podání žaloby, a proto žalobu

zamítl. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, kterému bylo vyhověno a rozhodnutí prvostupňového soudu bylo usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 7. 2022 č. j. 8 Cmo 137/2022-64 zrušeno a věc byla vrácena zpět k dalšímu řízení.

9. U nově nařízených jednání konaných u Krajského soudu v Ostravě ve dnech 28. 11. 2022 a 9. 2. 2023 žalobkyně doplnila, že žalovaný o hrozícím či faktickém úpadku společnosti věděl a v rozporu s požadavkem péče řádného hospodáře nepodal insolvenční návrh. Povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře se přitom žalovaný nemůže zprostit tím, že společnost prodá a převede na tzv. bílého koně. Žalovaný naopak učinil účelové kroky směřující k úpadku společnosti, a to např. tím, že si sám sobě za společnost vrátil zápůjčky ve výši 2 000 000 Kč, které jí dříve poskytl, jak ostatně vyplývá z protokolu a prohlášení o majetku učiněného před insolvenčním soudem. Věřitelé z insolvenčního řízení nebudou nikterak uspokojeni, neboť žalobkyní nebyl dohledán žádný majetek společnosti a stávající jednatel společnosti je zcela nekontaktní. Co mohl žalovaný jako jednatel udělat, aby odvrátil hrozící úpadek, bylo včasné podání insolvenčního návrhu a zřeknutí se navrácení zápůjček ve výši 2 000 000 Kč zpět žalovanému. Žalobkyně tak znovu namítala, že žalovaný o hrozícím úpadku společnosti věděl, protože také nelze konstatovat, že v rozhodné době jednal s péčí řádného hospodáře. Pakliže by žalovaný své povinnosti péče řádného hospodáře dostál, došlo by k naplnění účelu insolvenčního řízení, tedy uspokojení věřitelů v nevyšší možné míře.
10. Žalovaný při jednání konaných ve dnech 28. 11. 2022 a 9. 2. 2023 podal obsáhlé vyjádření ohledně historie své podnikatelské činnosti. Ve zkratce lze shrnout, že žalovaný v minulosti vlastnil společnost OP INTERIER Opava s.r.o., které posléze změnil název na KuchyNet.cz s.r.o. V téže době měl majetkovou účast taktéž ve společnosti Maxim Design s.r.o. Vzhledem k předchozím zkušenostem s online konfiguratorem a zvýšené poptávce vznikla myšlenka tvorby programu pro podporu nabídek firem působících v zakázkové produkci, kdy konkrétně šlo o to jednak skloubit značku zabývající se kuchyněmi a jednak využít příležitosti vzniklé aplikace ke škálování obchodu s kuchyněmi pod silným brandem. Společnost KuchyNet.cz s.r.o. pak byla přejmenována na CanVelo s.r.o. Následoval vznik dalšího projektu s názvem IQ kuchyně, jehož účelem bylo ověřit službu aplikace CanVelo a zdokonalit ji skrze poznatky z praxe. V roce 2018 byl pronajat nebytový prostor, který měl být koncipován tak, aby fungoval jako vzorkovna pro asi 30 firem, a aby se architekti a designeři v tomto prostoru potkávali. Stávající společník společnosti CanVelo s.r.o. ze společnosti vystoupil a zhruba v polovině roku 2018 se jejím novým společníkem stala společnost VMI Silesia a.s., která za kupní cenu ve výši 1 000 000 Kč odkoupila od žalovaného obchodní podíl společnosti o velikosti 10 %, to vše s podmínkou, že 70 % ze zaplacené kupní ceny bude žalovaný opětovně investovat do společnosti.
11. Krajský soud v Ostravě při jednáních konaných ve dnech 28. 11. 2022 a 9. 2. 2023 doplnil dosud provedené dokazování o další listinné důkazy, z nichž po stránce skutkové zjistil následující skutečnosti:
 - Z úplného výpisu z obchodního rejstříku společnosti CanVelo s.r.o. – oddíl C, číslo vložky 17051, že od 6. 10. 2011 do 10. 6. 2019 byl jediným jednatelem společnosti (do 3. 11. 2011 zapsané pod názvem OP INTERIER Opava s.r.o. a od 3. 11. 2011 do 1. 10. 2014 pod názvem KuchyNet.cz s.r.o.) žalovaný Radim V., s tím, že od 10. 6. 2019 do současnosti zastává funkci jednatele společnosti Lubomír R.
 - Z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 7. 2019 č. j. KSOS 25 INS 9215/2019-A11, že na základě insolvenčního návrhu věřitelék Ivany G. a Ing. Michaely M. bylo rozhodnuto o úpadku společnosti CanVelo s.r.o., byl prohlášen konkurs a insolvenčním správcem ustanovena INSOL.UCTION, v.o.s.
 - Z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 11. 2019 č. j. KSOS 25 INS 9215/2019-B10, že konkurs bude projednáván jako nepatrný.

- Z prohlášení o majetku žalovaného učiněného před Krajským soudem v Ostravě dne 16. 6. 2020, že důvodem prodeje společnosti byla bezvýchodná situace. Společnosti poskytl několik půjček v hodnotě okolo 2 000 000 Kč, které mu byly ve většině vráceny. Další poskytnutá půjčka ve výši 200 000 Kč mu již vrácena nebyla.
- Z přihlášky P1 pohledávky společnosti DIGITAAL.CZ s.r.o. přihlášené do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019, že celková výše všech přihlášených pohledávek činí 25 621,25 Kč (dílčí pohledávka ve výši 12 705 Kč se splatností 11. 2. 2019, dílčí pohledávky ve výši 8 400 Kč, 850,25 Kč a 3 666 Kč se splatností 5. 6. 2019).
- Z přihlášky P2 pohledávky společnosti BLAŽEK PROJEKT s.r.o. přihlášené do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019 ve výši 30 000 Kč se splatností 10. 12. 2018.
- Z přihlášky P3 pohledávky společnosti LAMA energy a.s. přihlášené do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019 ve výši 985,46 Kč bez uvedení splatnosti.
- Z přihlášky P4 pohledávky společnosti ŠKOFIN s.r.o. přihlášené do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019 ve výši 40 961,02 Kč bez uvedení splatnosti.
- Z přihlášky P5 pohledávky Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky přihlášené do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019 ve výši 15 282 Kč se splatností 31. 7. 2019.
- Z přihlášky P7 pohledávky RBP, zdravotní pojišťovny do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019 ve výši 9 163 Kč se splatností 31. 5. 2019.
- Z přihlášky P8 pohledávky Ing. Magdy P. do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019 ve výši 309 534,25 Kč se splatností 31. 7. 2019.
- Z přihlášky P9 pohledávky Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019 ve výši 118 Kč se splatností 31. 7. 2019.
- Z přihlášky P10 pohledávky Finančního úřadu pro hlavní město Prahu – Územní pracoviště pro Prahu 1 do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019, že celková výše všech přihlášených pohledávek činí 163 723 Kč (dílčí pohledávka ve výši 582 Kč se splatností 21. 1. 2019, dílčí pohledávka ve výši 153 332 Kč se splatností 25. 4. 2019, dílčí pohledávka ve výši 6 045 Kč se splatností 22. 7. 2019 a dílčí pohledávka ve výši 634 Kč se splatností 30. 7. 2019).
- Z přihlášky P11 pohledávky společnosti ČSOB Leasing, a.s. do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019, že celková výše všech přihlášených pohledávek činí 83 477,01 Kč (dílčí pohledávka ve výši 58 061 Kč se splatností 28. 1. 2019, dílčí pohledávka ve výši 18 383,01 Kč se splatností 28. 1. 2019, dílčí pohledávka ve výši 5 342 Kč se splatností 31. 7. 2019 a dílčí pohledávka ve výši 1 691 Kč se splatností 31. 7. 2019).
- Z přihlášky P12 pohledávky České průmyslové zdravotní pojišťovny do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019, že celková výše

- všech přihlášených pohledávek činí 63 543 Kč (dílčí pohledávka ve výši 56 220 Kč se splatností 3. 5. 2019 a dílčí pohledávka ve výši 7 323 Kč se splatností 30. 7. 2019).
- Z přihlášky P13 pohledávky společnosti Heimstaden Czech s.r.o. do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019, že celková výše všech přihlášených pohledávek činí 88 121,34 Kč (dílčí pohledávka ve výši 36 757 Kč se splatností 16. 5. 2019, dílčí pohledávka ve výši 48 640 Kč se splatností 17. 6. 2019 a dílčí pohledávka ve výši 2 724,34 Kč se splatností 31. 7. 2019).
 - Z přihlášky P14 pohledávky společnosti VMI Silesia Invest a.s. do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019, že celková výše všech přihlášených pohledávek činí 231 136,97 Kč (dílčí pohledávka ve výši 209 936,97 Kč se splatností 17. 4. 2019 a dílčí pohledávka ve výši 21 200 Kč se splatností 31. 7. 2019).
 - Z přihlášky P15 pohledávky České správy sociálního zabezpečení do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 9215/2019 ve výši 196 341 Kč se splatností 11. 7. 2019.
 - Z výpisu z účtu č. xxx znějícího na jméno Radim V. vedeného u Raiffeisenbank a.s., pořízeného za období od 1. 8. 2018 do 31. 8. 2018, že Radim V. dne 24. 8. 2018 zadal příkaz k jednorázové úhradě částky ve výši 700 000 Kč na účet č. 5034203052/5500 znějícího na název CanVelo s.r.o., kód transakce 3297881410. V témže období, konkrétně dne 24. 8. 2018, byla Radimovi V. ve dvou splátkách, každé ve výši 500 000 Kč, uhrazena z účtu č. 266711264/0300 znějícího na název VMI Silesia Invest a.s. částka ve výši 1 000 000 Kč s poznámkami „Platba“.
 - Z výpisu z účtu č. 5034203052/5500 znějícího na název CanVelo s.r.o. vedeného u Raiffeisenbank a.s., pořízeného za období od 1. 2. 2019 do 28. 2. 2019, že dne 21. 2. 2019 byla společnosti z účtu č. xxx znějícího na jméno Radim V. jednorázově uhrazena částka ve výši 200 000 Kč s poznámkou „Půjčka spolumajitele“.
 - Z prosté kopie smlouvy o převodu podílu ze dne 15. 8. 2018 uzavřené mezi Radimem V. a společností VMI Silesia Invest a.s., že jejím předmětem byl převod části podílu Radima V. jako převodce ve společnosti CanVelo s.r.o. odpovídající jeho vkladu do základního kapitálu společnosti ve výši 10 000 Kč na společnost VMI Silesia Invest a.s. jako nabyvatele za cenu stanovenou na částku 1 000 000 Kč (čl. III odst. 1 smlouvy). Z takto zaplacené ceny se převodce zavázal poskytnout částku 700 000 Kč jako bezúročnou půjčku společnosti CanVelo s.r.o. pro účely provozních investic, přičemž tato byla splatná při výplatách dividend za podmínek dále stanovených (čl. III odst. 5 smlouvy). Nedílnou součástí smlouvy bylo též prohlášení nabyvatele, že je obeznámen a srozuměn se záměrem převodce provést následný prodej obchodního podílu ve společnosti o velikosti do 35 %, a to formou investičních podílů určených drobným investorům bez omezení převoditelnosti a předkupního práva pro ostatní spoluvlastníky společnosti (čl. V smlouvy). Takto formulovaná smlouva přitom byla uzavřena na základě rozhodnutí valné hromady společnosti CanVelo s.r.o. ze dne 15. 8. 2018, jímž byl vysloven souhlas s uskutečněním převodu (čl. I smlouvy).
 - Z kopie smlouvy o převodu podílu ze dne 13. 6. 2019 uzavřené mezi Radimem V. a společností Invests Company LLC, že jejím předmětem byl převod zbývající části podílu Radima V. jako převodce ve společnosti CanVelo s.r.o. odpovídající jeho vkladu do základního kapitálu společnosti ve výši 90 000 Kč na společnost Invests Company LLC. V důsledku tohoto převodu přešla všechna práva a povinnosti plynoucí z účasti převodce ve společnosti na nabyvatele (čl. 2 odst. 4 smlouvy), přičemž kupní cena byla stanovena na částku 90 000 Kč (čl.

3 odst. 1 smlouvy). V době uzavření, a tedy i doručení smlouvy společností CanVelo s.r.o., již byl jejím jednatelem Lubomír R.

12. Soud hodnotil všechny provedené důkazy nejprve každý jednotlivě a následně je pak vyhodnotil v jejich vzájemném souhrnu a dospěl k závěru o skutkovém stavu tak, jak je v dílčích podrobnostech uveden u jednotlivých citovaných důkazních prostředků. Byl-li ve věci proveden důkaz jiným důkazním prostředkem, než který je výše citován, nebyl takovýto důkaz citován z důvodu, že skutková zjištění z něho vyplývající nejsou nezbytná pro posouzení věci anebo z důvodu, že zjišťovaná skutečnost již byla prokázána jinak.
13. Soud má po stránce skutkové za nesporné všechny shora tvrzené skutečnosti a při svém rozhodování vycházel z níže uvedeného skutkového stavu.

Žalobkyně je insolvenční správkyň společností CanVelo s.r.o., IČO 25382497, sídlem Olšanská 55/5, Žižkov, 130 00 Praha 3, s tím, že do funkce byla jmenována na základě usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. KSOS 25 INS 9215/2019-A11 ze dne 31. 7. 2019, které nabylo právní moci dne 27. 8. 2019, jímž byl dále zjištěn úpadek společnosti a prohlášen konkurs na její majetek. Po výzvě insolvenčního soudu se přihlásilo 15 věřitelů s pohledávkami v celkové výši 1 337 042,82 Kč. Radim V. zastával funkci jednatele společnosti CanVelo s.r.o. od 6. 10. 2011 do 10. 6. 2019, od 10. 6. 2019 jej v této funkci nahradil Lubomír R.
14. Po stránce právní přítom dospěl soud k následujícím závěrům.
15. Podle ust. § 3 odst. 1 InsZ, dlužník je v úpadku, jestliže má a) více věřitelů a b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a c) tyto závazky není schopen plnit (dále jen „platební neschopnost“).
16. Podle ust. § 3 odst. 2 písm. b) InsZ má se za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže a) zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo b) je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo c) není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo d) nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v ust. § 104 odst. 1, kterou mu uložil insolvenční soud.
17. Podle ust. § 3 odst. 4 InsZ jde o hrozící úpadek tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.
18. Dle ust. § 98 odst. 1 InsZ dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, je povinen podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět o svém úpadku. Tuto povinnost má i tehdy, byl-li pravomocně zastaven výkon rozhodnutí prodejem jeho podniku nebo exekuce podle zvláštního právního předpisu proto, že cena majetku náležejícího k podniku nepřevyšuje výši závazků náležejících k podniku; to neplatí, má-li dlužník ještě jiný podnik.
19. Dle ust. § 159 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o.z.“), kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.
20. Dle ust. čl. II bodu 7 zák. č. 33/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích, dále jen „z.o.k.“), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony, bylo-li insolvenční řízení zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, použijí se pro toto řízení ustanovení ust. § 62 až 64 a ust. § 68 z.o.k., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

21. Podle ust. § 51 odst. 1 z.o.k., pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhájitelném zájmu obchodní korporace; to neplatí, pokud takovéto rozhodování nebylo učiněno s nebytnou loajalitou.
22. Podle ust. § 52 odst. 1, odst. 2 z.o.k., při posouzení, zda člen orgánu jednal s péčí řádného hospodáře, se vždy přihledne k péči, kterou by v obdobné situaci vynaložila jiná rozumně pečlivá osoba, byla-li by v postavení člena obdobného orgánu obchodní korporace. Je-li v řízení před soudem posuzováno, zda člen orgánu obchodní korporace jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno tento člen, ledaže soud rozhodne, že to po něm nelze spravedlivě požadovat.
23. Dle ust. § 68 z.o.k., ve znění účinném do 31. 12. 2020, soud může na návrh insolvenčního správce nebo věřitele obchodní korporace rozhodnout, že člen nebo bývalý člen jejího statutárního orgánu ručí za splnění jejích povinností, jestliže
- bylo rozhodnuto, že obchodní korporace je v úpadku, a
 - člen nebo bývalý člen statutárního orgánu obchodní korporace věděli nebo měli a mohli vědět, že je obchodní korporace v hrozícím úpadku podle jiného právního předpisu, a v rozporu s péčí řádného hospodáře neučinili za účelem jeho odvrácení vše potřebné a rozumně předpokladatelné.
24. Nejprve musí soud zkoumat, zdali je na straně účastníků řízení dána věcná legitimace k vedení sporu. Vyloučil přitom postup dle ust. § 118a o.s.ř., neboť *nedostatek věcné legitimace nelze zhojit prostřednictvím poučovací povinnosti soudu* (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 22 Cdo 795/2012).
25. Soud s odkazem na usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. 1. 2020, sp. zn. 5 Cmo 15/2020, poznamenává, že *ustanovení § 68 odst. 1 z.o.k. upravuje (vedle zjevn. ust. § 159 odst. 3 o.z., včetně ust. § 66 odst. 2, ust. § 324 odst. 3, ust. § 368 odst. 3 a ust. § 545 odst. 2 z.o.k.) další případy, kdy členům (či bývalým členům) statutárního orgánu obchodní korporace vzniká (může vzniknout) ručení za splnění povinností obchodní korporace. Tento typ ručení statutárního orgánu za závazky společnosti však nevzniká ze zákona, nýbrž až rozhodnutím soudu o žalobě podle ust. § 68 z.o.k. Jedná se tedy o konstitutivní výrok soudu, kdy bez tohoto výroku není vůči konkrétnímu věřiteli (žalobci) založena ručitelská solidarita (bývalého či současného) člena statutárního orgánu úpadce. ... Návrh na vyslovení (určení) ručitelského závazku člena statutárního orgánu podle ust. § 68 odst. 1 z.o.k. je zvláštním určovacím návrhem, pro který sám zákon o obchodních korporacích kogentním ustanovením taxativně vymezuje okruh osob, u kterých je dána aktivní věcná legitimace pro takovýto typ řízení. Tyto osoby pak nemusejí prokazovat ani existenci naléhavého právního zájmu na požadovaném určení, neboť zákon takový určovací návrh naléhavým právním zájmem aktivně legitimovaných osob nepodmiňuje. Naléhavý právní zájem na takovémto určení plyne přímo ze zákona. ... Ustanovení ust. § 68 z.o.k. je proto ve vztahu k ust. § 80 o.s.ř. lex specialis. Jinými slovy, je třeba mít na paměti, že aktivní věcná legitimace a naléhavý právní zájem u určovací žaloby nejsou totožnými pojmy a z existence jednoho nelze bez dalšího dovozovat existenci druhého. Naléhavý právní zájem žalobce je však podmíněn jeho aktivní věcnou legitimací* (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 7. 2010, sp. zn. 28 Cdo 3889/2008).
26. Žalobkyně vycházela z toho, že jakožto insolvenční správce je osobou aktivně legitimovanou k podání žalobního návrhu dle ust. § 68 odst. 1 z.o.k., ve znění účinném do 31. 12. 2020. Svou aktivní legitimaci odvozovala z doslovného znění tehdy účinného zákonného předpisu. Byť krajský soud, navzdory dikci zákona, sdílí názor převládající v odborné literatuře, jenž aktivní věcnou legitimaci k podání takového návrhu spatřuje toliko pouze na straně věřitele, potažmo věřitelů či věřitelských orgánů (srov. ŠUK, Petr. § 68 [Ručení členů orgánů při úpadku obchodní korporace]. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. *Zákon o obchodních korporacích*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 195, marg. č. 8.), je vázán rozhodnutím odvolacího soudu a aktivní věcnou legitimaci žalobkyni přiznal. V takovéto situaci není potřeba zkoumat, zdali je na straně žalobkyně dán také naléhavý právní zájem na požadovaném určení. Žalobkyně jakožto insolvenční správce společnosti CanVelo s.r.o.

je oprávněna podat návrh na vyslovení (určení) ručitelského závazku člena či bývalého člena statutárního orgánu za splnění povinností obchodní korporace.

27. Jak již zmínil Vrchní soud v Olomouci v rozsudku ze dne 2. 9. 2021 č. j. 5 Cmo 149/2021-202, „*zákonné ručení podle ust. § 68 z.o.k. představuje specifickou sankci za porušení péče řádného hospodáře, u kterého se rozsah ručení neomezuje výší škody, k jejíž náhradě je člen statutárního orgánu povinen. Smyslem „sankčního“ ručení podle ust. § 68 z.o.k. je kompenzovat zhoršenou dobytost pohledávek věřitelů obchodní korporace, která je způsobena tím, že obchodní korporace je v úpadku a člen statutárního orgánu nejednal s péčí řádného hospodáře, neboť neučinil vše potřebné a rozumně předpokladatelné, aby úpadek obchodní korporace odvrátil (ačkoliv věděl, že korporaci úpadek hrozí anebo o tom vědět měl a mohl)*“.
28. Prvním předpokladem vzniku ručení je rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku obchodní korporace podle ust. § 136 InsZ, což bylo v daném případě nesporně splněno. Druhým pak je, že obchodní korporace se ocitla v hrozícím úpadku podle ust. § 3 odst. 5 (dříve odst. 4) InsZ a dotčený člen statutárního orgánu – v souzené věci žalovaný – o něm věděl či vědět měl a mohl a hrozící úpadek s péčí řádného hospodáře neodvracel. Pod pojmem neodvracení hrozícího úpadku je potřeba subsumovat nejen nepřijetí racionálních opatření k odvrácení hrozícího úpadku, ale taktéž i jednání, jímž členové statutárního orgánu v rozporu s péčí řádného hospodáře obchodní korporaci do (hrozícího) úpadku sami dovedli (tedy jednání, za které také mohou být vyloučeni z výkonu funkce členů statutárního orgánu obchodní korporace podle ust. § 63 a ust. § 64 z.o.k.). A posledním (byť v zákoně výslovně neupraveným) předpokladem vzniku ručitelského závazku je proporcionalita takového následku k významu a závažnosti pochybení člena statutárního orgánu (proporcionalita jako obecná právní zásada českého právního řádu – viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 12. 12. 2013 sp. zn. 29 Cdo 709/2012). V daném případě je proto břemeno tvrzení a důkazní rozděláno mezi účastníky tak, že je na straně žalující, aby prokázala, odkdy žalovaný o (hrozícím) úpadku insolvenčního dlužníka (společnosti CanVelo s.r.o.) věděl nebo vědět mohl a měl a na žalovaném je, aby v řízení prokázal, že při odvrácení hrozícího úpadku učinil vše potřebné a rozumně předpokladatelné a dostal tak všech povinností vyplývajících z péče řádného hospodáře.
29. Žalobkyně primárně tvrdila, že jsou dány skutkové okolnosti odůvodňující založení závazku žalovaného ve smyslu ust. § 68 z.o.k., na dané ustanovení se výslovně odvolala a v jeho smyslu také zformulovala svůj žalobní petit znějící na určení, že žalovaný je ručitelem společnosti CanVelo s.r.o. za splnění jejich povinností. Žalobkyně svůj žalobní nárok postavila na skutkovém tvrzení, že společnost byla ve stavu hrozícího úpadku minimálně od 21. 4. 2019, kdy již byla v 3 měsíčním prodloužení s úhradou minimálně dvou pohledávek, což bylo mimo jiné prokázáno v insolvenčním řízení.
30. Úpadkový stav je primárně dán pluralitou věřitelů insolvenčního dlužníka. V průběhu řízení žalobkyně skutkově tvrdila existenci závazků insolvenčního dlužníka (společnosti), které tento stav mohly založit. Z výsledku dokazování se podává, že se do insolvenčního řízení společnosti přihlásili věřitelé s pohledávkami v celkové výši 1 337 042,82 Kč, přičemž ke dni 10. 6. 2019, kdy žalovaný přestal být členem statutárního orgánu společnosti, jsou evidovány splatné pohledávky ve výši 598 056,23 Kč. Z tohoto podle žalobkyně jasně vyplývá, že se společnost ocitla v úpadku již v době, kdy byl žalovaný stále jejím jednatelem. Pro meritum věci je však rozhodné, zda vůbec tyto pohledávky a pokud ano, kdy konkrétně, implikovaly stav hrozícího úpadku insolvenčního dlužníka a zda žalovaný v pozici člena statutárního orgánu o tomto stavu věděl, případně vědět měl a mohl (a stav hrozícího úpadku v rozporu s péčí řádného hospodáře neodvracel).
31. Je potřeba rozlišovat pojmy úpadek a hrozící úpadek a vzájemně je nezaměňovat. Dle názoru soudu právní úprava obsažená v ust. § 68 z.o.k. úzce koresponduje s ust. § 99 InsZ a žaloba podaná podle ust. § 68 z.o.k. časově předchází podání žaloby podle ust. § 99 InsZ. Zatímco důsledky sankčního ust. § 99 InsZ jsou svázány se skutečností, že dlužník je v úpadku, a přesto nebyl bez odkladu podán dlužnický insolvenční návrh, důsledky ust. § 68 z.o.k. dopadají na situaci, kdy se dlužník

nachází „pouze“ v hrozícím úpadku. Zatímco hrozící úpadek se musí ve fázi, kdy dosud hrozí, odvracet, u nastalého úpadku bylo povinností člena statutárního orgánu společnosti bezodkladně podat insolvenční návrh.

32. Taktéž vyvstala potřeba od sebe odlišit pojmy institut včasného podání insolvenčního návrhu a odvrácení hrozícího úpadku. Povinnost podat návrh na zahájení řízení podle ust. § 98 InsZ zavazuje osoby jednající za dlužníka, přičemž u společnosti s ručením omezeným se jedná o každého z jednatelů samostatně, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Odvrácení hrozícího úpadku je mezistupněm před stanovením úpadku jako takového, kterýžto lze vymezit jako stav, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.
33. V řízení nebylo prokázáno, že žalovaný věděl nebo vědět měl a mohl, že se společnost nachází v hrozícím úpadku. Žaloba byla vystavena na nikterak konkrétních, zcela obecně vymezených skutcích, jež nebyly blíže rozvedeny ani v průběhu řízení, ani po provedeném dokazování. Žalobkyně na výzvu soudu, necht' sdělit, co měl žalovaný udělat jinak, aby odvrátil hrozící úpadek, jen obecně odkázala na fakt o vyplácení půjček z majetku společnosti zpět žalovanému. Další povinností, kterou podle žalobkyně žalovaný porušil, bylo, že včas nepodal insolvenční návrh, protože jenom tak mohl být naplněn účel insolvenčního řízení, tj. maximálně možná výše uspokojení přihlášených věřitelů.
34. Krajský soud má za nedostatečně prokázané tvrzení žalobkyně, že jsou splněny všechny podmínky uvedené v ust. § 68 odst. 1 z.o.k, že se společnost musí nutně nacházet v hrozícím úpadku, pakliže má společnost dle insolvenčního rejstříku splatné pohledávky. Ve vztahu k výše uvedenému se soud domnívá, že v řízení nebylo prokázáno, že žalovaný věděl nebo vědět měl a mohl o hrozícím úpadku obchodní korporace. Žalobkyně soudu v průběhu celého řízení nepředložila žádný relevantní důkaz, na základě kterého by bylo možno soudem jednoznačně konstatovat existenci vědomí žalovaného o hrozícím úpadku společnosti. Krajský soud si je vědom, že žalobkyně v pozici insolvenční správkyně jistým způsobem supljuje úkony věřitelů přihlášených do insolvenčního řízení, kteří chtějí být v insolvenčním řízení uspokojeni i přesto, že majetek insolvenčního dlužníka nebyl dohledán a nadále je konkurs veden jako nepatrný. Žalobkyni zvolenou cestu, jak se domoci majetku, z nichž by mohli být věřitelé z insolvenčního řízení uspokojeni i přes nemajetnost insolvenčního dlužníka, nepovažuje krajský soud za příliš vhodnou, byť ji zákon výslovně umožňuje.
35. Další kritérium, které bylo v řízení zkoumáno, bylo, zdali žalovaný ve funkci jednatele společnosti dříve, než svůj obchodní podíl převedl na nového společníka, jednal s péčí řádného hospodáře. Obecný obsah povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře a kritéria posuzování splnění těchto povinností vymezil Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí ze dne 30. 9. 2019 sp. zn. 27 Cdo 90/2019. Z ustálené judikatury k povinnosti jednatele společnosti vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře se podává, že *„jednatel společnosti s ručením omezeným odpovídá za řádný výkon funkce, nikoliv za výsledek své činnosti... Pro posouzení, zda rozhodnutí, která jednatel společnosti s ručením omezeným přijal při výkonu své funkce, byla učiněna v souladu s požadavkem péče řádného hospodáře, není významné, k jakým následkům taková rozhodnutí vedla (jakkoliv by byly pro společnost negativní)... Aby jednatel dostal požadavku péče řádného hospodáře, je jednatel společnosti povinen jednat při výkonu své funkce (mimo jiné) s potřebnými znalostmi, a tedy i informovaně, tj. při konkrétním rozhodování využít rozumně dostupné (skutkové i právní) informační zdroje a na jejich základě pečlivě zvážit možné výhody i nevýhody existujících variant podnikatelského rozhodnutí... Bylo-li určité rozhodnutí přijato korektně, tj. v zájmu společnosti, s patřičnou pečlivostí a s potřebnými znalostmi... Za podnikatelský neúspěch, tj. jen proto, že nevyšel určitý podnikatelský záměr, tudíž nelze postihovat členy statutárního orgánu (jednatele), byl-li tento záměr realizován s péčí řádného hospodáře“*.
36. Při posuzování, zdali požadavku péče řádného hospodáře bylo dostáno, je *„potřeba posoudit z pohledu ex ante, tj. prizmatem skutečností, které jednatelem byly či při vynaložení příslušné péče (při využití dostupných zdrojů) mohly a měly být známy v okamžiku, v němž dotčená podnikatelská rozhodnutí učinil“* [srov. obdobně například Oetker, H. § 43 in Henssler, M., Strohn, L. a kol. Gesellschaftsrecht. 3. vyd. München:

C.H.Beck, 2016, marg. č. 27-28; či Haas, U., Ziemons, H. § 43 in Michalski, L. a kol. Kommentar zum Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (GmbH-Gesetz), 2. vyd. C.H.Beck, 2010, marg. č. 69]. Jednatel musí mít již při úvahách, zda určitý investiční záměr uskutečnit, zcela konkrétní a reálnou představu o financování a návratnosti zvažované investice (standard péče řádného hospodáře přitom zahrnuje i povinnost být informován o průběžných výsledcích hospodaření obchodní korporace – srov. důvody rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 10. 2006 sp. zn. 5 Tdo 1152/2006). Rozhodnutí jednatele nelze posuzovat podle skutečností, které se udály či vyšly najevo teprve ex post, tj. poté, kdy bylo přezkoumávané podnikatelské rozhodnutí učiněno.

37. I kdyby bylo v řízení náležitě osvědčeno, že žalovaný o hrozícím úpadku společnosti věděl nebo vědět měl a mohl, pak žalovaný prokázal, že k odvrácení hrozícího úpadku udělal vše potřebné a rozumně předpokladatelné. Žalovaný pro odvrácení hrozícího úpadku společnosti mimo jiné zajistil finanční prostředky pro její další chod, opakovaně jednal s obchodními partnery, hledal sponzory nebo další společníky, kteří by byli s financováním společnosti nápomocni, aktivně vyhledával klienty společnosti, vložil do společnosti své know-how a maximálně se snažil pokračovat v (úspěšném) projektu, který založil. Všechny výše uvedené činnosti mohou být obecně vnímány jako elementární pro vznik předpokladu, že k úpadku společnosti v budoucnu vůbec nedojde. Úkony, které žalovaný ve funkci jednatele učinil a které předcházely prodeji zbývající části obchodního podílu žalovaného a předání společnosti novému společníkovi, odpovídají činnostem jednatele jednajícího s péčí řádného hospodáře (tj. s nezbytnou loajalitou a potřebnými znalostmi a pečlivostí). Žalovaný se snažil pokračovat v projektu, který fungoval a jehož know-how žalovaný dobře znal a stál u jeho zrodu. Navíc si je potřeba uvědomit, že u začínajícího projektu/podnikání je riziko hrozícího úpadku vyšší než u projektu, který je již na trhu zaběhlý a funguje.
38. Opatření k odvrácení hrozícího úpadku se liší v každém druhu projektu/podnikání. Zajištění dostatečných finančních zdrojů v únoru 2019 na další provoz společnosti, stejně tak probíhající jednání s různými podnikatelskými subjekty, a neustálá snaha žalovaného realizovat účel celého projektu, pak podle krajského soudu tato jednání nenaplnují znaky porušení péče řádného hospodáře. V řízení nebylo prokázáno, že by žalovaný ve funkci jednatele společnosti v žalovaném časovém úseku (tj. do doby prodeje obchodního podílu) postupoval nerozvázně či jakkoliv neuváženě. Navíc žalobkyně žádá z jednání, kterými žalovaný prokazoval svou péči řádného hospodáře, nezpochybnila či jakkoliv nerozporovala. Dále ani blíže nerozvinula, které konkrétní kroky měl žalovaný (nad rámec již provedených) učinit, aby odvrátil hrozící úpadek.
39. Lze tak shrnout, že žalobkyně odvíjela existenci hrozícího úpadku společnosti od obsahu podaných přihlášek v insolvenčním řízení a skutečnosti, že nejméně od 21. 4. 2019 byla společnost v úpadku, neboť dle insolvenčního rejstříku měla minimálně 2 věřitele s pohledávkami více jak 3 měsíce po jejich splatnosti. Byť v definici platební neschopnosti (srov. ust. § 3 odst. 1 InsZ) je uvedena minimální délka splatnosti pohledávek, pak tímto časovým údajem byla nastolena pouhá domněnka, která může být kdykoliv vyvrácena. Hrozící úpadek společnosti nemůže být osvědčen pouze tím, že žalobkyně ke dni, kdy žalovanému zanikla funkce člena statutárního orgánu, tvrdí existenci splatných pohledávek. Tím, že se společnost dostane do platební neschopnosti, neznamená, že je tím automaticky osvědčen její (hrozící) úpadek. Třebaže se žalobkyně domnívá, že žalovaný měl (hrozící) úpadek společnosti odvrátit podáním insolvenčního návrhu, pak takováto domněnka není správná. Žalobkyně se podanou žalobou totiž domáhala určení, že žalovaný ručí za splnění povinnosti společnosti, jež se aktuálně nachází v konkursu a jejímž byl také jediným jednatelem. Po provedeném dokazování nebylo možno s jistotou konstatovat, že společnost v době, kdy byl žalovaný jednatelem společnosti, nebude schopna řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků, čímž by naplnila podmínky pro hrozící úpadek.
40. Soud na základě výše řečeného uzavírá, že okolnosti případné platební neschopnosti společnosti je nutno posuzovat na základě informací, jež jsou známy statutárnímu orgánu insolvenčního dlužníka

v době, kdy vyvíjel podnikatelskou činnost; klíčové je tvrzení a prokazování skutečností v době hrozícího úpadku, nikoliv již ve stavu úpadku. Odpovědnost dle ust. § 68 z.o.k. není odpovědností objektivní, tedy odpovědností za výsledek, ale je odpovědností, že v době hrozícího úpadku statutární orgán společnosti nejednal s péčí řádného hospodáře směřující k odvrácení (hrozícího) úpadku. Pokud žalobkyně postavila svou žalobu na tvrzení, že v době zániku funkce žalovaného jako jednatele společnosti byla společnost v (hrozícím) úpadku, neboť z insolvenčního rejstříku bylo prokázáno, že se do řízení přihlásili věřitelé se splatnými pohledávkami již z doby dřívější, pak tato skutečnost v daném případě nemohla způsobit a ani nezpůsobila hrozící úpadek. V řízení nebylo nikterak prokázáno, že by žalovaný v době, kdy byl jednatelem společnosti, stejně tak v okamžiku, kdy jím přestal být a společnost předal novému společníkovi, věděl, že společnost nebude schopna řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků a že se ocitla ve stavu hrozícího úpadku. Proto také podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

41. Již jen se podává, že na přijatý závěr byla rovněž aplikována obecná právní zásada proporcionality, zdali případný následek spočívající ve vzniku ručení je významný a závažný ke vzniklému pochybení statutárního orgánu. I za této situace bylo lze konstatovat, že by soud žalobě nevyhověl, neboť případná pochybení, kterých se žalovaný ve funkci jednatele mohl dopustit a také dopustil, nejsou natolik závažná, aby tím zásadu proporcionality prolomily. Soud se domnívá, že tímto rozhodnutím není zasaženo do práv třetích osob (věřitelů), kteří se ostatně mohou domáhat svého uspokojení i jinou cestou.
42. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, kdy žalovaný jakožto procesně úspěšný účastník se náhrady nákladů řízení výslovně vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (ust. § 251 o.s.ř.).

Ostrava 20. února 2023

Mgr. Lucie Anna Tajdusová v. r.
samosoudkyně